

GINACE ZAWODY

*na europejskim rynku pracy
Disappearing professions on the European job market*

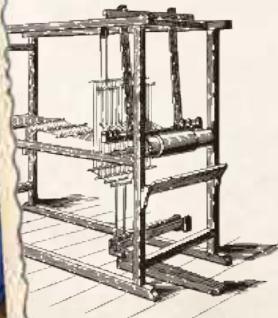
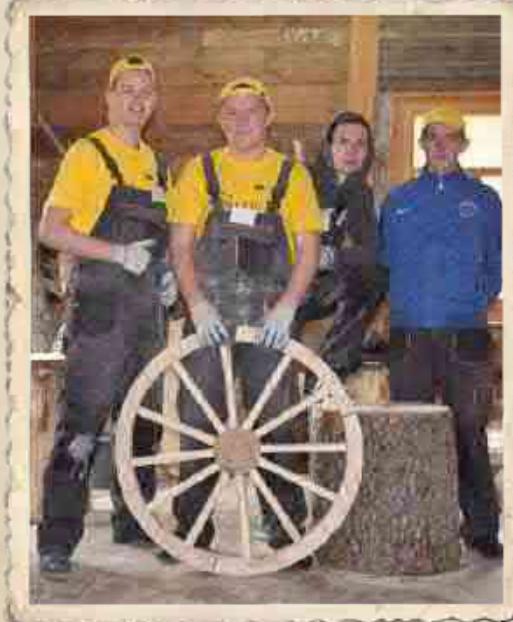
O PROJEKCIE

"Ginące zawody na europejskim rynku pracy" to projekt międzynarodowego partnerstwa organizacji związanych z kształceniem zawodowym młodzieży z Polski (Europejskie Centrum Kształcenia i Wychowania OHP w Roskoszy), Litwy (Vilniaus technologijų, verslo ir žemės ūkio mokykla) i Niemiec (Starostwo Oberhavel), popularyzującym ginące zawody i tradycyjne rzemiosło w połączeniu z nowatorskimi działaniami na rzecz poprawy sytuacji młodych osób na rynku pracy. Projekt realizowany był w terminie od 01.10.2017 r. do 30.09.2019 r. w ramach Akcji 2. Partnerstwa strategiczne na rzecz kształcenia i szkoleń zawodowych programu Erasmus +.

Celem projektu było zachęcanie do kształcenia się i doszkalania w zawodach ginących oraz promocja tradycyjnego rzemiosła i kultury regionalnej na poziomie międzynarodowym, poprzez zaszczepianie idei przedsiębiorczości i samozatrudnienia, w związku ze wzrostem zainteresowania produktami i usługami wykonywanymi tradycyjnymi metodami. Nabycie lub podniesienie kompetencji w zakresie ginących zawodów, dotarcie do rzemieślników, przedsiębiorców, instytucji, osób związanych z zawodami ginącymi oraz zainteresowanych ich popularyzacją, opracowanie materiałów szkoleniowych i promowanie szkoleń w celu poszerzania grona dobrze wykwalifikowanych rzemieślników stanowi szeroką formę ochrony przed zapomnieniem dawnych zawodów.

W projekcie brały udział pracownicy organizacji partnerskich pragnący poszerzyć i wymienić swoje doświadczenia w zakresie tematu i celów projektu, w tym instruktorzy praktycznej nauki zawodu, zainteresowani szkoleniem bądź nadzorowaniem szkolenia młodzieży w swoich krajobrazach, podopieczni organizacji partnerskich z Polski, Litwy i Niemiec mogący mieć trudności ze znalezieniem się na rynku pracy, chcący uzyskać lub poszerzyć swoje kwalifikacje zawodowe w celu łatwiejszego wejścia na rynek pracy lub samozatrudnienia oraz rzemieślnicy, przedsiębiorcy, instytucje szkoleniowe związane z organizacjami partnerskimi zainteresowani ginącymi zawodami.

Realizacja projektu w ramach współpracy międzynarodowej i opracowane materiały pozwoliły na przekazywanie i porównywanie pomysłów, rozwiązań i metod w krajach UE związanych z kształceniem w zawodach ginących i rozszerzaniem kształcenia w zawodach podstawowych o zapomniane rzemiosło. Projekt umożliwił wymianę doświadczeń i dobrych praktyk dotyczących szkolenia zawodowego i działań na rzecz młodzieży kończącej edukację szkolną w ułatwianiu im wejścia na rynek pracy, przeniesienie ciekawych i wartościowych praktyk do swoich organizacji, podniesienie jakości i efektywności edukacji zawodowej w zakresie zawodów ginących, zwiększenie dostępu i promowanie szkoleń w zawodach ginących oraz tradycyjnego rzemiosła w krajach UE.

"Disappearing professions on the European job market" was a project of international partnership organisations connected with vocational training of the youth from Poland (European Centre of Education and Upbringing OHP in Roskosz), Lithuania (Vilniaus technologijų, verslo ir žemės ūkio mokykla) and Germany (Landkreis Oberhavel). The project was carried out within the Action 2. Strategic Partnerships for Vocational Education and Training of the Erasmus+ Programme between 1st October 2017 and 30th September 2019. The project popularized disappearing professions and traditional craftsmanship combined with revolutionary actions to improve the situation of the young on the job market.

The main aims of the project were to encourage the youth to start education and training in disappearing professions and promotion of traditional craft and regional culture at the international level by implanting the idea of individual enterprise and self-employment in response to the growing interest in goods and services performed in a traditional way. The complex form of securing the survival of old professions was based on a number of factors. Firstly, it was coming to the acquiring or upgrading competences within the field of disappearing professions. Secondly, it was crucial to target craftsmen, entrepreneurs, institutions and people that are not only connected with disappearing professions but also interested in their popularization. What followed were programmes and methods of training spread within the field of old professions with the aim to increase the number of well-skilled craftsmen.

The project involved the participation of partnership organizations workers who were willing to extend and exchange their experience in the field of project aims. The group included instructors that teach a profession in a practical way who were interested in training or supervising the training of youth in their countries, students and graduates of vocational schools from Poland, Lithuania and Germany who may have difficulties in finding themselves on the job market as well as those willing to broaden their professional qualifications in order to enter the job market or self-employment career easier, and craftsmen, entrepreneurs and organizations interested in disappearing professions.

Carrying out the project within the international cooperation and developed materials allowed us to share and compare ideas, solutions and methods among EU countries related to the education in the field of disappearing professions and extending the training in basic professions concerning the forgotten craft. The realization of the project allowed the exchange of experience together with passing down the solutions concerning vocational training and activities in favour of graduates to make entering the job market easier, the transfer of interesting and valuable solutions between the organizations, the increase of the quality and efficiency of professional training in the field of disappearing professions as well as the increase of access and promotion of those pieces of training in EU countries.

I MIĘDZYNARODOWE SPOTKANIE PROJEKTOWE

W dniach 10-13 grudnia 2017 roku w Europejskim Centrum Kształcenia i Wychowania OHP w Roskoszy odbyło się I międzynarodowe spotkanie projektowe w ramach realizowanego projektu. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele organizacji partnerskich z Polski, Niemiec i Litwy: Valdas Kazlauskas - Dyrektor Vilniaus technologijų, verslo ir žemės ūkio mokykla, Honorata Gavrilovskienė - Pedagog socjalny i koordynator projektu po stronie organizacji litewskiej, Janina Veličkienė - Organizator nauczania nieformalnego, nauczyciel zawodu, Jarosław Wojciechowski - Koordynator współpracy Polsko-Niemieckiej, Liane Klaunick - Menadżer biura Dyrektora Wydziału Spraw Młodzieży i Zarządzania Oświatą, Marina Meyer - Rzecznik d/s wyrównywania szans na rynku pracy i otwarcia interkulturowego, Karol Sudewicz - Dyrektor Europejskiego Centrum Kształcenia i Wychowania OHP w Roskoszy oraz pracownicy Centrum: Małgorzata Żając, Maja Hince i Marcin Szydłowski.

Spotkanie miało na celu szczegółowe ustalenie wszelkich kwestii formalnych, logistycznych, merytorycznych i finansowych związanych z realizacją projektu. Uczestnicy przybliżyli działalność swoich organizacji, ECKiW OHP w Roskoszy opowiedziało o własnych doświadczeniach w zakresie szkolenia w ginących zawodach i zaprezentowało warsztaty ginących zawodów, znajdujące się na terenie jednostki. Ważnym aspektem omawianych zagadnień było m.in.: zarządzanie projektem, podział zadań w partnerstwie, harmonogram, budżet, międzynarodowe spotkania projektowe, mobilność uczestników, koszty zarządzania projektem, rezultaty projektu, sprawozdawczość, dokumentacja, monitoring, ewaluacja, promocja i upowszechnianie rezultatów, zadania do realizacji do kolejnego spotkania projektowego.

W dalszej części spotkania, partnerzy udali się z wizytą do władz samorządowych. W Starostwie Powiatowym w Białej Podlaskiej nasi goście zostali serdecznie przyjęci przez Starostę bialskiego, Pana Mariusza Filipiuka. Następnie przedstawiciele organizacji partnerskich odwiedzili Urząd Miasta Biała Podlaska, gdzie zostali przywitani przez ówczesnego Prezydenta Miasta Biała Podlaska, Pana Dariusza Stefaniuka. W rozmowach z przedstawicielami lokalnych władz uczestnicy spotkania podzielili się swymi spostrzeżeniami dotyczącymi zawartego partnerstwa oraz realizowanego projektu a także dyskutowano na temat edukacji zawodowej i spraw społecznych w Polsce, na Litwie i w Niemczech. Ponadto delegacja z Niemiec i Litwy miała możliwość zwiedzenia jednej z bialskich szkół zawodowych, z którą współpracuje ECKiW OHP w Roskoszy, po której oprowadził gości Dyrektor bialskiego Zakładu Doskonalenia Zawodowego, Pan Henryk Zacharuk.

Wieczorem partnerzy spotkali się z wychowankami ECKiW OHP na wspólnej wieczerzy wigilijnej, zorganizowanej w Internacie Centrum w Białej Podlaskiej.

I INTERNATIONAL PROJECT MEETING

On December 10-13, 2017 at the European Centre of Education and Upbringing OHP in Roskosz, the first international project meeting was held as part of the project "Disappearing professions on the European job market". The meeting was attended by representatives of partner organizations from Poland, Germany and Lithuania.

Its aim was to establish in detail all formal, logistical, substantive and financial issues related to the implementation of the project. Participants outlined the activities of their organizations, ECKiW OHP in Roskosz told about their own experience in the field of training in dying professions and presented their workshops of dying professions located on the territory of the unit.

An important aspect of the discussed issues were, among others: project management, division of tasks in the partnership, schedule, budget, international project meetings, mobility of participants, project management costs, project results, reporting, documentation, monitoring, evaluation, promotion and dissemination of results, tasks to be implemented before the next project meeting.

In the next part of the meeting, the partners visited the local government. In the District Governor's office in Biała Podlaska, our guests were warmly welcomed by the District Governor, Mr Mariusz Filipiuk. Then, representatives of partner organizations visited the City Hall in Biała Podlaska where they were greeted by the President of the City of Biała Podlaska, Mr Dariusz Stefaniuk.

In conversations with representatives of local authorities, the participants of the meeting shared their observations regarding the partnership and the project and discussed the subject of vocational education and social affairs in Poland, Lithuania and Germany.

Additionally, a delegation from Germany and Lithuania had the opportunity to visit one of the city's vocational schools with which the ECKiW OHP in Roskosz cooperates. The guests were shown around by the Director of the Vocational Improvement Center, Mr Henryk Zacharuk. In the evening, the partners met with pupils of the ECKiW OHP at a joint Christmas Eve dinner, organized in the Boarding School 'Centrum' in Biała Podlaska.

II MIĘDZYNARODOWE SPOTKANIE PROJEKTOWE

Główne celem spotkania, które odbyło się w dniach 23-26.04.2018 r. w Oranienburgu, było zapoznanie się ze specyfiką występowania rzemieślników i funkcjonowania różnych podmiotów związanych z ginącymi zawodami i szkoleniem zawodowym młodzieży w Niemczech, zapoznanie uczestników spotkania z funkcjonowaniem organizacji partnerskiej, spotkanie z lokalnymi interesariuszami projektu, wymiana spostrzeżeń, pomysłów, dobrych praktyk, prezentacja przygotowanych materiałów, dzielenie się swoimi doświadczeniami.

W spotkaniu wzięły udział osoby zarządzające organizacjami partnerskimi z Niemiec, Litwy i Polski, koordynatorzy projektu, dyrektorzy szkół i ośrodków szkoleniowych, instruktorzy praktycznej nauki zawodu, pracownicy związani z kształceniem i szkoleniem zawodowym młodzieży, rzemieślnicy ginących zawodów.

Pierwszym punktem wizyty było spotkanie w Starostwie Oberhavel, podczas którego Starosta Powiatu Ludger Weskamp przywitał przedstawicieli organizacji partnerskich i zaproszonych gości oraz wprowadził w poszczególne zagadnienia dotyczące spotkania projektowego. Ważnym punktem spotkania było przybliżenie funkcjonowania poszczególnych organizacji partnerskich, koordynacja i zarządzanie projektem oraz bierzące ustalenia i podsumowanie dotychczasowych działań. Spotkanie w Starostwie zakończyło się konferencją prasową. Następnie delegacje udały się do Ośrodka Kursów i Dokształcania Dorosłych i Młodzieży TÜV Rheinland Akademie, gdzie zostały podjęte przez Kierownika Ośrodka Rene Winderlich. Po zwiedzeniu obiektu Manager projektów w Spółce Wspierania Gospodarki, Innowacji i Turystyki w Oberhavel Dirk Thanhäuser przedstawił aktualną sytuację rzemieślników i ginących zawodów na niemieckim rynku pracy oraz zaprezentował system szkoleń w ginących zawodach i metody uznawalności nabytych kwalifikacji w Niemczech. Ciekawym punktem programu było zwiedzanie rodzinnej firmy piekarniczej Plentz, która słynie w całej okolicy z wypieków na bazie naturalnych składników w tradycyjnym piecu chlebowym oraz Muzeum Piecy Kafowych w Velten, gdzie na przełomie XIX i XX wieku funkcjonowały 43 fabryki pieców kafowych.

W kolejnych dniach pobytu w powiecie Oberhavel uczestnicy spotkania zapoznali się z systemem szkolnictwa w Brandenburgii odwiedzając Ośrodek Zawodowego Kształcenia Praktycznego Lehrbauhof, po którym oprowadził Kierownik Dirk Hagemann oraz Zespół Szkół Zawodowych im. Eduarda Mauera w Hennigsdorf.

Niezupełnym doświadczeniem okazała się wizyta w rodzinnym warsztacie kowalskim Olafa Petera w Gransee, który z pasją opowiadał o aspektach zanikającego zawodu kowala, zademonstrował techniki pielęgnacji i podkuwania kopyt końskich oraz zaprezentował unikalny mobilny warsztat kowalski. Pełni wrażenia po wizycie w warsztacie kowalskim partnerzy udali się z wizytą do Muzeum Techniki Cegielniczej w Mildenberg, jednego z największych niegdyś zagłębi cegielniowych w Europie, gdzie w XIX wieku wyprodukowano miliardy cegieł, z których zbudowano Berlin i wiele miast w Brandenburgii. Po ewaluacji spotkania, podczas której zostały również omówione kolejne etapy realizacji projektu, odbyła się uroczysta kolacja pożegnalna z udziałem Wicestarosty Powiatu Oberhavel Egmonta Hamelow.

Międzynarodowe spotkanie projektowe w Niemczech było okazją do wymiany doświadczeń i dobrych praktyk związanych ze szkoleniem zawodowym młodzieży, przyjrzeniu się pracy i funkcjonowaniu organizacji partnerskich, poznaniu lokalnych interesariuszy projektu. Uczestnicy spotkania mieli okazję rozwijać swoje kompetencje i umiejętności zawodowe na rzecz młodzieży, budować więź między swoimi organizacjami, planować wspólne przedsięwzięcia, przewyścięgać swe obawy i uprzedzenia, rozwijać sieć współpracy, przekazywać i porównywać wzajemnie swoje pomysły, praktyki a także poznawać język, kulturę i tradycję zwiedzającą stolicę Niemiec.

CO NAS ZAINSPIROWAŁO W NIEMCZECH

- Ujęte w planie lekcji szkoły podstawowej kilkutygodniowe praktyki w celu orientacji zawodowej przed wyborem właściwej szkoły - uczniowie odwiedzają zakład w wybranym zawodzie, gdzie mają możliwość zapoznania się z codziennym dniem pracy oraz poznania bliżej jakiejś branży lub konkretnego zawodu. Kilkutygodniowe praktyki zawodowe pozwalają młodzieży poznać specyfikę i dziedzinę zawodu, stanowiska pracy, w praktyczny sposób przyswoić wymagania różnych profili zawodowych oraz stwarzają możliwość zmierzenia się z wykonywanym zawodem. Takie rozwiążanie pomaga młodym osobom przekonać się, czy wybrany kierunek zawodowy spełnia ich wyobrażenie o pracy, ułatwia im się odnaleźć w rzeczywistości zawodowej oraz pozwala weryfikować dokonany wybór zawodu, w którym będą się kształcić.

- Wzorowo zorganizowane i wyposażone stanowiska pracy do poznawania zawodów rzemieślniczych w Ośrodku Zawodowego Kształcenia Praktycznego Lehrbauhof. W Ośrodku szkolą się w systemie całorocznym ponad 100 uczniów zdobywając wiedzę praktyczną w zakresie zawodów rzemieślniczych m.in. stolarz, murarz, brukarz, glazurnik. Powierzchnia szkoleniowa podzielona jest na hale branżowe, w każdej z nich, oprócz pomieszczenia instruktora praktycznej nauki zawodu, są wydzielone stanowiska pracy, gdzie jednocześnie może się szkolić kilkanaście osób. Duże wrażenie robi część szkoleniowa w zawodzie kamieniarz zlokalizowana w zadaszonej hali, dzięki czemu młodzież szkoląca się w tym zawodzie może uczyć się niezależnie od pory roku i pogody. Na uwagę zasługuje nauka podstaw wykonywania zawodu stolarza z wykorzystaniem tradycyjnych metod i głównie na bazie naturalnego drewna. W ośrodku młodzież uczy się łączenia elementów drewnianych w sposób tradycyjny, bez nowoczesnych metod łączenia śrubami i innymi elementami metalowymi, dzięki czemu potrafi później wykonywać konstrukcje czy renowacje metodami tradycyjnymi. Odbywa się tam nauka zintegrowana, gdzie uczniowie uczą się różnych specjalności budowlanych.

- Rodzinny warsztat kowalski Olafa Petera w Gransee, który z pasją dba o końskie kopyta w całej Brandenburgii. Olaf Peter to podkuwacz z zamiłowaniem, uczył się zanikającego zawodu kowala od swojego ojca i dziadka, hoduje konie i sam wykonuje podkowy. Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu na swoje usługi, poszerzył ofertę o unikalny, w pełni wyposażony mobilny warsztat kowalski, który dzięki profesjonalnemu wyposażeniu staje się w terenie jego przenośną kuźnią.

- Połączenie tradycji i nowoczesności w prowadzeniu zakładu rzemieślniczego na przykładzie rodzinnej firmy piekarniczej „Bäckerei & Konditorei Plentz”. Rodzinna piekarnia istnieje od ponad 130 lat, stare przepisy rodzinne przekazywane są z pokolenia na pokolenie. Obecnie piekarnię prowadzi już czwarte pokolenie piekarzy. Na przestrzeni lat piekarnia wzbogaciła się o nowoczesne maszyny i nowe oddziały. To, co od pokoleń się nie zmieniło, to tradycyjny sposób ręcznego wyrabiania chleba i cotygodniowe rozpalanie na placu przed piekarnią zabytkowego pieca chlebowego opalanego drewnem, w którym wypieka się tradycyjny chleb, po który przyjeżdżają klienci z całej okolicy i Berlinu. Prowadzący piekarnię podjęli działania, aby ich chleb został wpisany na listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO, co byłoby potwierdzeniem wartości tradycyjnych metod.

II INTERNATIONAL PROJECT MEETING

The main goals of the meeting, implemented from 23 to 26.04.2018 in Oranienburg, included getting familiar with the specificity of craftsmen's distribution and the functioning of different entities connected with disappearing professions and vocational training of the youth in Germany, introducing the meeting participants to the functioning of a partnership organisation, meeting with local stakeholders of the project, exchanging views, ideas, and good practice, as well as presentation of prepared materials, and sharing experiences.

The participants of the meeting were people managing the partnership organisations from Germany, Lithuania, and Poland, coordinators of the project, directors of schools and training centres, instructors of vocational training, employees associated with education and vocational training of the youth, and craftsmen of the disappearing professions.

Firstly, the participants attended a meeting in the Oberhavel County, during which the District Chief Executive, Ludger Weskamp, greeted the representatives of the partnership organisations and invited guests, as well as introduced them into specific issues regarding the project meeting. Important points of the meeting's agenda included explanation how the respective partnership organisations function, coordination and project management, recapitulation of foregoing activities, current agreements regarding project realisation by respective partnership organisations. The meeting in the Oberhavel County ended with a press conference.

Afterwards, delegations went to the TÜV Rheinland Akademie, training and schooling centre for youth and adults, where they met with René Winderlich, the executive of the centre. After exploration of the facility, Dirk Thanhäuser, project manager in WInTO (the Organisation for Promotion of Business, Innovation and Tourism in Oberhavel), presented current situation of craftsmen and disappearing professions on the German job market, as well as pictured the training system related to disappearing professions, and methods of qualifications recognition in Germany. An interesting agendum was sightseeing of a family-run bakery, Plentz, which is famous in the entire area for products baked with natural ingredients in a traditional bread oven, as well as the visit in the Furnace and Ceramics Museum in Velten, where at the turn of 19th and 20th century 43 furnace factories functioned.

During following days of the stay in the Oberhavel County, the participants got acquainted with the school system prevailing in Brandenburg, for they visited vocational training centre Lehrbauhof, where the executive of the centre, Dirk Hagemann, took they around, and Eduard-Maurer-Oberstufenzentrum in Hennigsdorf.

The visit in a family-run blacksmith's workshop in Gransee turned out to be an unusual experience – Olaf Peter, the owner, passionately talked about various aspects of the vanishing profession of a blacksmith, demonstrated techniques of hoof maintenance and horseshoeing, as well as presented a unique mobile smithy. With their heads full of new insights, the project partners set out on a sightseeing journey to the Mildenberg Brick Work Park, formerly one of the biggest brick factories in Europe. In the 19th century, billions of bricks were produced there, out of which Berlin and many more cities in Brandenburg were built.

After the evaluation of the project, during which further stages of the project's realisation were discussed, there was a formal farewell dinner with Egmont Hamelow, the Deputy District Chief Executive of the Oberhavel County.

The international project meeting in Germany was a great opportunity to exchange experiences and good practice regarding vocational training of the youth, to look closely at the work and functioning of the partnership organisations, and to meet with the local stakeholders of the project. The meeting participants could develop their professional competences and skills concerning the training of the youth, create a bond between the partnership organisations, plan mutual undertakings, overcome their fears and prejudices, develop cooperation network, exchange and compare their ideas, praxes, as well as get to know the language, culture and traditions whilst sightseeing the capital of Germany.

INSPIRATIONS FROM GERMANY

- The practice lasting a few weeks, included in the timetable of primary school, with the object of occupational orientation of students, before they chose the right secondary school - students visit a workshop of a chosen profession, and they have the opportunity to become acquainted with how a regular work day looks, and to get to know a little closer a certain field or a profession. During the practice, the youth can learn about the character and the field of a profession, workplace, as well as find out the requirements for various professional profiles in a practical way, and check whether they will be able to practise a given profession. Such a solution helps young people to make sure if a chosen vocational orientation fulfils their expectations, it also makes it easier for them to find themselves in the professional reality, and enables verification of the chosen profession.

- Exemplary organised and equipped workplaces meant to present the artisanal professions in the vocational training centre Lehrbauhof. In the Centre, over 100 students in a year-round system gain practical knowledge within the scope of artisanal professions, such as carpenter, mason, paver, tile layer. The training area is divided into industry halls, in each of them, in addition to the room of the vocational training instructor, there are separate workplaces, where several people can be trained at the same time. The training part in the profession of mason is very impressive, it is located in a roofed hall, and thanks to this fact the young people training in this profession can learn regardless of the season and weather. It is noteworthy that the young learn the basics of carpenter's profession using traditional methods, and mainly work with natural wood. In the Centre, young people learn how to connect wooden elements in a traditional way, without modern methods of joining with screws and other metal elements, thanks to which they can construct or renovate various objects using traditional methods later on. This is the so called integrated learning, when students can learn various building specialties.

- Olaf Peter's family-run smithy in Gransee, who passionately takes care of horse hooves in the entire Brandenburg. Olaf Peter is a passionate horseshoer; he learned the disappearing profession of blacksmith from his father and grandfather. He keeps horses, and makes horseshoes by himself. To meet the demand for his services, Peter expanded the offer with a unique, fully equipped mobile smithy, which, thanks to the professional equipment, becomes his portable smithy in the field.

- A combination of tradition and modernity in running a craft workshop based on the example of family-run bakery "Bäckerei & Konditorei Plentz." The family-run bakery has existed for over 130 years, and the old family recipes have been passed down from generation to generation. Currently, the bakery is run by the fourth generation of bakers. Over the years, the bakery has been enriched with modern machines and new branches. What has not changed for generations is the traditional way of kneading bread, and lighting up of a historic wood-fired bread oven in the square in front of the bakery every week, where traditional bread is baked. Customers from all over the Berlin region come to buy it. The owners of the bakery took action to ensure that their bread is to be entered to the List of Intangible Cultural Heritage of UNESCO, which would confirm the value of the traditional methods.

- Międzynarodowe spotkanie zespołu projektowego w organizacji partnerskiej w Niemczech odbyło się w bardzo przyjaznej oraz pracowitej atmosferze. Podczas pobytu udało nam się zaobserwować wiele dobrych przykładów z zakresu szkolenia zawodowego w ginających zawodach, odwiedzić przedstawicieli tradycyjnego i ginącego rzemiosła, w tym rodzinny zakład piekarski i kowalski. Podczas spotkań i dyskusji wzajemnie dzieliliśmy się spostrzeżeniami oraz własnymi doświadczeniami. Mielimy okazję porównać sytuację rzemieślników w naszych krajach.

- Byłem bardzo ciekawy w jaki sposób w Niemczech podchodzi się do szkolenia zawodowego i kształcenia w ginących zawodach. Podczas wizyty w powiecie Oberhavel byłem pozytywnie zaskoczony wysokim poziomem kształcenia i zakresem szkoleń w tych zawodach, które w dzisiejszych czasach są często zastępowane przez maszyny i urządzenia, szczególnie w zawodach budowlanych czy w zakresie podkuwania koni. Okazuje się, że w samej Brandenburgii corocznie ok. 12 podkuwaczy przystępuje do egzaminu zawodowego, a w całym rejonie jest 80 zawodowych podkuwaczy koni. W Polsce ostatnio tego typu szkolenia odbywały się w latach 70-tych a osoby, które obecnie potrafią podkuwać konie bardzo często są samoukami.

- Pierwszym ważnym elementem wizyty było spotkanie w Starostwie, podczas którego mogliśmy poznać szczegółowo funkcjonowanie organizacji partnerskiej z Niemiec. Następnie odwiedziliśmy centrum kształcenia TÜV, Ośrodek Zawodowego Kształcenia Praktycznego Lehrbauhof oraz Zespół Szkół Zawodowych w Hennigsdorf, gdzie dyskutowaliśmy na temat edukacji zawodowej, a także sytuacji rzemieślników i ginących zawodów na niemieckim rynku pracy. Najciekawszym punktem programu, w mojej ocenie, było zwiedzanie rodzinnej piekarni Plentz, słynącej z oryginalnych wypieków w tradycyjnym piecu chlebowym, który poprzez swoją specyfikę stał się również swoistym centrum lokalnej kultury. Ciekawym doświadczeniem była wizyta w rodzinny warsztacie kowalskim.

- The international meeting of the project team in the German partnership organisation took place in a very friendly and hard-working atmosphere. During the stay we managed to observe numerous good examples in the field of vocational training in disappearing professions, to meet representatives of the traditional and disappearing craft, including a family-run bakery, and a smithy. During the meetings and discussions we shared our observations and our own experiences. Additionally, we had the opportunity to compare the situation of craftsmen in our countries.

- The first important part of the visit was the meeting in the County, during which we could become acquainted with the functioning of the German partnership organisation. Next, we visited the TÜV Rheinland Akademie, Vocational Training Centre Lehrbauhof, and Eduard-Maurer-Oberstufenzentrum in Hennigsdorf, where we also discussed vocational education, and the situation of craftsmen and disappearing professions on the German job market. In my opinion, the most interesting agendum was sightseeing of the family-run bakery Plentz, famous for its original pastries made in a traditional bread oven, which became kind of a local culture centre, due to its specific atmosphere. An another interesting experience was the visit in a family-run smithy.

- I was really curious about the attitude of Germans towards vocational training and training in disappearing professions. During the stay in the Oberhavel County, I was positively surprised with the high level of education and the range of training in those professions which are nowadays usually being replaced by machines and appliances, especially in construction work or when it comes to the horseshoeing. It turns out that only in Brandenburg, every year around 12 horseshoers take the vocational exam, and there are 80 professional horseshoers in the region. On the contrary, in Poland the last trainings of this type took part in the 1970s, and people who can horseshoe are mostly self-taught.

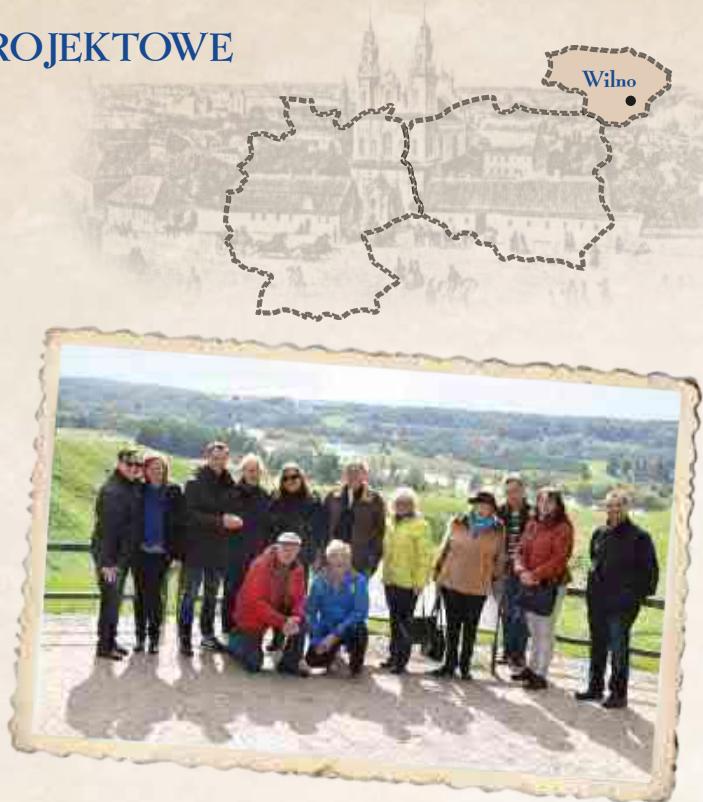
III MIEDZYNARODOWE SPOTKANIE PROJEKTOWE

W dniach 25-29.09.2018 r. w organizacji partnerskiej na Litwie odbyło się III międzynarodowe spotkanie projektowe, w którym uczestniczyli koordynatorzy projektu z Litwy, Polski i Niemiec, dyrektorzy szkół i ośrodków szkoleniowych, instruktorzy praktycznej nauki zawodu, pracownicy związani z kształceniem i szkoleniem zawodowym młodzieży, przedstawiciele Izb Rzemieślniczych oraz rzemieślnicy ginących zawodów.

Spotkanie projektowe rozpoczęło się konferencją zorganizowaną w siedzibie organizacji litewskiej, którą poprowadził Dyrektor Wileńskiej Szkoły Technologii, Biznesu i Rolnictwa Valdas Kazlauskas. Dr. Birutė Basiliūnė z Agencji Rozwoju Rynku i Przedsiębiorczości przy Ministerstwie Rolnictwa opowiedziała o nowatorskim narzędziu do poświadczania wartości historycznej i przekazywanej z pokolenia na pokolenie umiejętności wytwarzania produktu, którym są certyfikaty Dziedzictwa Kulturowego oraz zaprezentowała zasady ich przyznawania dla rzemieślników i ich wyrobów. Następnie Stanislava Sabaliauskienė z Ministerstwa Edukacji i Nauki Republiki Litewskiej przedstawiła możliwości walidacji w procesach projektowych na Litwie. W dalszej części konferencji przedstawiciel samorządu rejonu Wileńskiego zaprezentował sytuację ginących zawodów na rynku pracy i na Wileńszczyźnie. Ważnym punktem konferencji było przybliżenie funkcjonowania poszczególnych organizacji partnerskich, podsumowanie dotychczasowych działań projektowych, bieżące ustalenia dotyczące realizacji projektu przez poszczególne organizacje partnerskie. Po konferencji delegacje zapoznały się z systemem wsparcia rzemieślników w ramach Asocjacji Rzemiosł Artystycznych i poznawały pracownie dawnych rzemiosł na wileńskiej starówce: Centrum Sztuki Bursztynu Bałtyckiego i galerię witrażu.

Następnego dnia uczestnicy spotkania zapoznali się z systemem szkolnictwa na Litwie w Wileńskim Centrum Kształcenia Zawodowego i Biznesu oraz kształceniem zawodowym młodzieży na przykładzie Wileńskiej Szkoły Automatyki i Biznesu.

Niezapomnianym doświadczeniem było spotkanie z rzemieślnikami w pracowni ceramiki wileńskiej, gdzie delegacje poznały historyczne garncarstwo i produkcję kafli litewskich oraz mogły spróbować swoich sił w tworzeniu użytecznych przedmiotów z gliny i pracując na oryginalnym kole garncarskim.

Zwieńczeniem dnia były zajęcia w Centrum Rzemiosła Tradycyjnego w rezydencji Houwaltów w jednej z najstarszych osad na Litwie w Mejszagole, podczas których uczestnicy poznawali tradycyjne rzemiosło i unikalną dla regionu wileńskiego sztukę zaplatania palm wielkanocnych.

W kolejnych dniach uczestnicy spotkania poznali Kernave i Troki. Kernave nazywana litewską Troją to prastara stolica Litwy, która jako miejscowość archeologiczna wpisana została na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Delegacje odwiedziły Rezerwat Kulturowy Kernave i poznawały ginące zawody w Muzeum Archeologicznym a w galerii Sulinių spotkały się z miejscowym rzeźbiarzem. Z kolei w Trokach uczestnicy spotkania poznali historię Karaimów, wielokulturowość i dawne zawody miasta oraz mieli okazję poznać unikalną na świecie kuchnię karaimska.

Międzynarodowe spotkanie projektowe na Litwie zakończyło się ewaluacją, podczas której zostały omówione kwestie koordynacji i zarządzania projektem oraz poszczególne etapy realizacji projektu do czasu kolejnego spotkania projektowego.

CO NAS ZAINSPIROWAŁO NA LITWIE

- Certyfikaty Dziedzictwa Kulturowego jako nowatorskie narzędzie do poświadczania wartości historycznej i przekazywanej z pokolenia na pokolenie umiejętności wytwarzania produktu. Produkty dziedzictwa narodowego są wyrobami certyfikowanymi, wykonywanymi przez rzemieślników, które posiadają unikalne cechy jakościowe i strukturę, nie są produkowane masowo lecz wykonywane ręcznie z tradycyjnych surowców lub z wykorzystaniem starych lub równoważnych im nowych technologii. Certyfikaty, na wniosek rzemieślników, wydawane są przez Agencję Rozwoju Rynku i Przedsiębiorczości przy Ministerstwie Rolnictwa Republiki Litewskiej. Dotychczas ponad 1600 wyrobów wykonanych przez ponad 500 tradycyjnych rzemieślników uzyskało certyfikat i zostało uznanych za produkty dziedzictwa narodowego.

- System wsparcia rzemieślników w ramach Stowarzyszenia Rzemiosł Artystycznych zostało założone w 2006 roku jako kontynuacja Programu Rzemiosł Etnograficznych, Artystycznych i Kiermaszów, zainicjowanego przez Urząd Miasta Wilna w 2001 roku. Stowarzyszenie Rzemiosł Artystycznych wskrzesza i promuje tradycje rękodzieła Wileńszczyzny, zrzesza rzemieślników biorących udział w miejskich festiwalach i kiermaszach, organizuje wystawy, seminaria i wydarzenia informacyjne, organizuje szkolenia oraz umożliwia rzemieślnikom doskonalenie się, współpracuje z warsztatami rzemieślniczymi i galeriami, muzeami, biurami podróży i innymi organizacjami z różnych krajów, a także wspiera swoich członków w przygotowaniu projektów mających na celu uzyskanie wsparcia finansowego. Stowarzyszenie przygotowało analizę wykonalności dotyczącą odtworzenia Miasta Rzemiosła w zabytkowym Tymo Turgus, w celu utworzenia centrum szkoleniowego i warsztatowego dla rzemieślników.

- Pomoc rządowa w tworzeniu korzystnych warunków dla tradycyjnych rzemieślników do pracy, wykonywania i popularyzacji produktów dziedzictwa narodowego. Tradycyjni rzemieślnicy, których wyroby uznawane są za produkty dziedzictwa narodowego otrzymują pomoc rządową na publikacje, organizację nauczania tradycyjnych rzemiosł, uczestnictwo i prezentację swoich wyrobów na różnych wystawach i przedsięwzięciach na Litwie i za granicą. Co roku produkty dziedzictwa narodowego prezentowane są w Wilnie i Kownie na targach "Kaziuki", "AgroBalt", "Święto Morza" w Kłajpedzie, międzynarodowym festiwalu muzyki folkowej "Skamba, skamba kankliai" na tradycyjnych targach "Baltramejaus" w Wilnie i różnych rejonach Litwy.

III INTERNATIONAL PROJECT MEETING

The participants of the meeting, implemented from 25 to 29.09.2018 in Lithuania, were coordinators of the project from Germany, Lithuania, and Poland, directors of schools and training centres, instructors of vocational training, employees associated with education and vocational training of the youth, Chamber of Crafts representatives, and craftsmen of the disappearing professions.

The project meeting started with a conference organised in the seat of the Lithuanian partnership organisation, led by Valdas Kazlauskas, the director of the Vilnius School of Technologies, Business and Agriculture. Dr Birutė Basiliūnė from the Agency for Market and Enterprise Development of the Ministry of Agriculture talked about an innovative tool useful in the recognition of historical value, and the handed-down ability to create a product. This tool are the Certificates of Cultural Heritage. Basiliūnė presented the rules of certification of craftsmen and their wares. Next, Stanislava Sabaliauskienė from the Ministry of Education, Science and Sports of the Republic of Lithuania presented the possibilities of validation in the project processes in Lithuania. Subsequently, a representative from the Vilnius local government presented the situation of disappearing professions on the job market and in the Vilnius region. Important points of the conference's agenda included explanation how the respective partnership organisations function, recapitulation of foregoing project activities, and current agreements regarding project realisation by respective partnership organisations. After the conference, the delegations familiarised themselves with the craftsmen support system within the confines of the Fine Crafts Association of Vilnius, and visited workshops of old-time crafts in the Vilnius Old Town: The Art Centre of Baltic Amber and Stained Glass Gallery "Vitražo manufaktūra."

The next day, the meeting participants got acquainted with the Lithuanian school system at the Vilnius Technical Vocational School, and with vocational training of the youth on the example of Vilnius Automatics and Business School. The meeting with craftsmen in the ceramics studio was an unforgettable experience. The delegations could see historical pottery, the process of Lithuanian tiles production, and even try to make some everyday objects out of clay working on an original potter's wheel.

The culmination of the day were workshops in the Centre of Traditional Craft at the Houwalt manor in Maišiagala, one of the oldest settlements in Lithuania, during which the participants learned about traditional crafts and the art of making Easter palms, unique for the Vilnius region.

In the following days, the participants of the meeting visited Kernavė and Trakai. Kernavė, called the Troy of Lithuania, is the ancient capital of Lithuania, which was inscribed on the UNESCO World Heritage List as an archaeological site. Delegations visited the Cultural Reserve of Kernavė and got to know the disappearing professions at the Kernavė Archaeology and History Museum, and in the Gallery they met with a local sculptor. What is more, in Trakai, the participants became acquainted with the history of Karaims, multiculturalism, and former professions in the town, as well as had the opportunity to try the unique Karaim cuisine.

The international project meeting in Lithuania ended with an evaluation, during which issues concerning coordination and project management, as well as respective stages of the project which were to be realised until the next project meeting were discussed.

INSPIRATIONS FROM LITHUANIA

- The certificates of cultural heritage as an innovative tool useful in the recognition of historical value and the handed-down ability to develop a product. The products of the national heritage are certified wares made by craftsmen, they have unique quality characteristics and structure. They are not mass produced but made by hand out of traditional raw materials or with the usage of old or equivalent new technologies. The certificates, at the request of craftsmen, are issued by the Agency for Market and Enterprise Development of the Lithuanian Ministry of Agriculture. Until now, over 1600 wares produced by over 500 traditional craftsmen received the certificate, and were recognised as products of the national heritage.

- The support system for craftsmen within Fine Crafts Association of Vilnius. This Association was established In 2006 as a sequence of the Ethnographic, Fine Crafts and Fairs Programme initiated by Vilnius City Municipality in 2001. Fine Crafts Association revitalises and promotes traditions of handicrafts of Vilnius Region, consolidates the craftsmen for participation in city festivals and fairs, organizes exhibitions, seminars and informational events, organizes training and perfection of the craftsmen, cooperates with craftsmen's workshops and galleries, museums, tourism agencies and other organizations from other countries, helps their members to prepare projects for the financial support. The Association prepared the feasibility study for the recreation of Crafts Town in historical Tymo Quarter with the aim to establish the Training Centre and workshops for craftsmen.

- Government assistance in the creation of favourable work conditions for traditional craftsmen, as well as the right conditions to create and popularise national heritage products. Traditional craftsmen whose products were acknowledged as products of National heritage receive government assistance for publications, organisation of trainings in traditional crafts, participation and presentation of their products at various exhibitions and events in Lithuania and abroad. Every year, the national heritage products are presented in Vilnius and Kaunas at the following fairs: "Kaziuko" street fair, "AgroBall," at the Klaipėda Sea Festival, at the international festival of folk music "Skamba skamba kankliai" in traditional fair "Baltramėjaus" in Vilnius, and various regions of Lithuania.

- Cieszę się, że mogłem wziąć udział w tym spotkaniu projektowym na Litwie w ramach projektu: „Ginące zawody na europejskim rynku pracy”. Przedstawienie litewskiego systemu edukacji było bardzo bogate w informacje. Bardzo podobały mi się przede wszystkim liczne, wciąż aktywnie wykonywane, stare zawody, gdyż w Niemczech są one już rzadko spotykane.

- Program spotkania był bardzo intensywny i ciekawy. Mieliśmy okazję zapoznać się zarówno z tradycyjnym rzemiosłem Wileńskim jak i z funkcjonowaniem szkół zawodowych na Litwie. Duże wrażenie wywarła na mnie wizyta w jednej z największych szkół zawodowych Litwy, organizacja i wyposażenie, szeroki wybór zawodów, elastyczne godziny praktyk uczniów. Bardzo ciekawą praktyką, którą warto bylooby przenieść do Polski jest system certyfikowania rzemieślników oraz wytworzonych przez nich produktów.

- Bardzo zainteresowała mnie forma kształcenia w szkole zawodowej, w której sami uczniowie z pomocą kadry pedagogicznej tworzą współpracę na zasadzie wzajemnej pomocy. Przykładem jest utworzenie żłobka i przedszkola dla matek - uczennic, aby mogły one skończyć szkołę i zdobyć zawód. Jednocześnie jest to miejsce praktyk dla uczniów w zawodach opieki społecznej. Bardzo ważną dla mnie sprawą jest pomoc władz centralnych i samorządowych w propagowaniu ginących zawodów w postaci ulg i promocji dla rzemieślników.

- I'm very glad that I could participate in this project meeting in Lithuania within the project: "Disappearing Professions on the European Job Market." Presentation of the Lithuanian educational system was very informative. Above all, I really liked the numerous, still actively performed, old professions, for they are very rare in Germany

- I was highly interested in the form of education in the vocational school, in which students cooperate on the principle of mutual help, with the support of the educational staff. A good example is here the nursery and the kindergarten for mothers-students, so that they can graduate and acquire a profession. Simultaneously, it is a place of training for students in social services. The help from the state and local government concerning promotion of disappearing professions by discounts and offers for craftsmen is a very important issue for me.

- The meeting agenda was very intensive and interesting. We had the opportunity to get familiar with the traditional craft of the Vilnius region as well as with the functioning of vocational schools in Lithuania. I was really impressed by the visit in one of the biggest vocational schools in Lithuania, its organisation and amenities, the wide range of professions, flexible practice hours. I think the certification of craftsmen and the goods produced by them is a very interesting idea, worth transferring to Poland.

IV MIĘDZYNARODOWE SPOTKANIE PROJEKTOWE

Główne celem spotkania, trwającego od 27.02 do 2.03.2019 r. w Roskoszy, było zapoznanie się ze specyfiką występowania rzemieślników i funkcjonowania różnych podmiotów związanych z ginącymi zawodami i szkoleniem zawodowym młodzieży w Polsce, zapoznanie uczestników spotkania z funkcjonowaniem ECKiW OHP w Roskoszy i wioską ginących zawodów usytuowaną na terenie Centrum, spotkanie z lokalnymi interesariuszami projektu, wymiana spostrzeżeń, pomysłów, dobrych praktyk, prezentacja przygotowanych materiałów.

Spotkanie projektowe rozpoczęło się konferencją „Kształcenie zawodowe w kontekście ginących zawodów”, w której uczestniczyli: Zastępca Komendanta Głównego OHP Piotr Modzelewski, Prezydent Miasta Biała Podlaska Michał Litwiniuk, przedstawiciele Kuratorium Oświaty w Lublinie i Starostwa Powiatowego w Białej Podlaskiej, dyrektorzy branżowych szkół zawodowych w Białej Podlaskiej i Radzyniu Podlaskim, przedstawiciele bialskiego Cechu oraz uczestnicy spotkania projektowego z Polski, Litwy i Niemiec.

Otwarcia konferencji dokonał Dyrektor ECKiW w Roskoszy Karol Sudewicz, który powitał wszystkich zebranych i wprowadził gości w temat spotkania. Prezydent Michał Litwiniuk prezentując system szkolnictwa zawodowego, zwrócił uwagę na potrzebę dostosowania go do wymogów rynku pracy, współpracę z lokalnymi przedsiębiorcami, umiejętną komunikację z uczniami i rodzicami w procesie rekrutacji oraz ważną rolę doradców zawodowych w kształcaniu pozytywnego wizerunku kształcenia zawodowego. Następnie głos zabrał Zastępca Komendanta Głównego OHP Piotr Modzelewski, który podkreślił potrzebę kształcenia zawodowego, przeżywającego w ostatnim czasie renesans. Ochotnicze Hufce Pracy odgrywają w tym procesie ważną rolę jako łącznik między samorządem, pracodawcą, uczniem i rodzicem. Na zmieniającym się w Polsce rynku pracy kładziony jest nacisk na kształcenie uczniów w zawodach powszechnych, należy zatem wypracować taki model kształcenia zawodowego, który nie pozwoli zapomnieć o zawodach tradycyjnych. Małgorzata Kadłubowska, przedstawiciel Starostwa Powiatu Bialskiego przedstawiła zalety współpracy szkół zawodowych, które podlegają Starostwu z pracodawcami, gdzie w efekcie uczniowie podejmują naukę w miejscu przyszłej pracy. Dyrektorzy branżowych bialskich szkół zawodowych: Henryk Zacharuk, Ryszard Dołęga i Maciej Czech zaprezentowali ofertę szkoleniową, a o znaczeniu pracodawcy w szkoleniu zawodowym i zaletach kształcenia dualnego w swoim wystąpieniu opowiedziała Grażyna Dzida, Dyrektor Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Jana Pawła II w Radzyniu Podlaskim.

W dalszej części konferencji zaprezentowano analizę systemu szkoleń i uznawalności nabywanych kompetencji w ginących zawodach oraz analizę sytuacji rzemieślników i ginących zawodów w Polsce.

Po konferencji odbyło się spotkanie zespołu projektowego wszystkich organizacji, podczas którego podsumowano dotychczasowe działania projektowe, zaplanowano kolejne zadania i przeanalizowano bieżące kwestie związane z realizacją projektu.

Następnego dnia uczestnicy spotkania zapoznali się z systemem szkolnictwa w Polsce na przykładzie największej szkoły ponadgimnazjalnej w województwie lubelskim - Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Jana Pawła II w Radzyniu Podlaskim. Dyrektor Zespołu Szkół Grażyna Dzida oprowadziła uczestników spotkania po obiekcie, ciekawie i szczegółowo opowiadając o funkcjonowaniu jednostki oraz zaprosiła do obejrzenia warsztatów szkolnych dla zawodu mechanik pojazdów samochodowych oraz warsztatów ślusarskich, mieszczących się na terenie Fabryki Narzędzi Chirurgicznych B. Braun. Dyrektor Zdzisław Miś oprowadzając grupę po zakładzie produkcyjnym i warsztatach szkoleniowych zwrócił uwagę na dobrą współpracę ze szkołą oraz obustronne korzyści wynikające z kształcenia praktycznego uczniów na terenie zakładu. W dalszej części programu uczestnicy spotkania odwiedzili zakłady: szewski i zegarmistrzowski w Białej Podlaskiej oraz siedzibę Bialskiego Cechu Rzemieślników i Przedsiębiorców, gdzie o działalności zrzeszonych rzemieślników opowiadali i dzielili się swymi doświadczeniami Starszy Cechu Mirosław Sawczuk, Dyrektor Cechu Anna Rudowska-Śledź, Dyrektor Szkół Rzemieślniczych w Białej Podlaskiej Maciej Czech oraz Podstasi Cechu: Zenon Śledź i Waldemar Romaniuk. Zwieńczeniem dnia były wizyty i zajęcia w pracowniach ginących zawodów GOK w Białej Podlaskiej - pracowni zdobnictwa w Worońcu oraz pracowni tkackiej w Hrudzie.

Uczestnicy spotkania odwiedzili także Stadninę Koni w Janowie Podlaskim, spotkali się z pasjonatą kamieniarstwa i kowalstwa, siemiatyckim społecznikiem Jerzym Korownickim, który zaprojektował i zbudował wyłącznie pracą własnych rąk zamek Kasztelik - Perła Podlasia. Duże wrażenie wywarło spotkanie z właścicielem jednej z ostatnich preżnie działających kaflarni w Siemiatyczach, Stanisławem Fleksem, mistrzem zduństwa i kaflarstwa, który z pasją opowiadał o wytwarzaniu kaflów ceramicznych, dużym zapotrzebowaniu na te produkty oraz usługi zduńskie. Zwieńczeniem pobytu było spotkanie z wielkim pasjonatą zielarstwa, przedsiębiorcą, właścicielem firmy „Dary Natury” Miroslawem Angielczykiem. Prowadzona przez niego firma jest liderem na rynku ziół i innych produktów ekologicznych,

zioła są zbierane i pakowane ręcznie, odbywają się tu także różnego rodzaju warsztaty zielarskie i ceramiczne, znajduje się także Podlaski Ogród Botaniczny, z największą w Polsce kolekcją roślin.

Międzynarodowe spotkanie projektowe zakończyło się ewaluacją, podczas której zostały omówione kwestie koordynacji i zarządzania projektem, zbliżające się szkolenie podopiecznych i instruktorów z organizacji partnerskich w ginących zawodach oraz ostatni etap realizacji projektu.

CO NAS ZAINSPIROWAŁO W POLSCE

- Wioska ginących zawodów usytuowana na terenie Europejskiego Centrum Kształcenia i Wychowania OHP w Roskoszy, do której należą doskonale wyposażone pracownie i warsztaty służące do nauki zanikających na rynku pracy zawodów: tkacza, zduna, dekarza/strzecarza, stolarza/kołodzieja, kowala, brukarza, rymarza, piekarza i cukiernika. Wioska, wznieciona w architekturze tradycyjnej zabudowy wsi, powstała w wyniku realizacji przez OHP w latach 2014-2015 projektu pn. „Ginające zawody pomysłem na przyszłość” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Obecnie jest to miejsce, gdzie młodzi ludzie z terenu całej Polski mogą uzupełnić wykształcenie kierunkowe o moduły, które poprzez swoją unikalność stają się konkurencyjne i poszukiwane.

Wioska ginących zawodów to obiekt, gdzie rzemiosło tradycyjne w sposób naturalny przenika się ze współczesnością. Każdy budynek warsztatowy posiada niezbędnego wyposażenie odpowiednie do danego zawodu, wyposażenie tradycyjne i nowoczesne. W dziewięciu warsztatach jednocześnie może odbywać naukę zawodu 66 osób.

Realizowane kursy oparte są na dziedzictwie zapomnianych zawodów, ale również pokazują jak uzyskać tradycyjny efekt poprzez użycie współczesnych technologii. To przenikanie tradycji z nowoczesnością pozwala na efektywne wykorzystanie elementów historycznych we współczesnej produkcji użytkowej – w konfekcji, zdobnictwie, jubilerstwie, wystroju i wykończeniu domów czy w kulinariach. Dla osób kształcących się w zawodach pokrewnych takich jak ślusarz, stolarz, murarz/tynkarz/monter zabudowy i robót wykończeniowych, kucharz, krawiec, dekarz zdobycie umiejętności tradycyjnej obróbki materiałów właściwych dla danej profesji są bardzo interesujące i często pożądane na rynku szeroko rozumianych usług. Są one cenione zarówno przez pracodawców jak również niezwykle przydatne w kontekście prowadzenia działalności gospodarczej bądź samozatrudnienia.

- Współpraca szkoły zawodowej z uczelniami wyższymi na przykładzie jednej z największych szkół ponadgimnazjalnych województwa lubelskiego - Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Jana Pawła II w Radzyniu Podlaskim. Nowoczesna baza dydaktyczno - wychowawcza zapewnia uczniom bardzo dobre warunki kształcenia. Wiele klas prowadzonych jest pod patronatami wyższych uczelni m. in. Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej, Szkoły Głównej Handlowej. Współpraca z licznymi pracodawcami zapewnia bardzo dobre przygotowanie zawodowe i konkurencyjność na rynku pracy.

Absolwenci Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Jana Pawła II są świetnie przygotowani do kontynuowania nauki na uczelniach wyższych, szczególnie na kierunkach politechnicznych.

- Współpraca przedsiębiorców ze szkołami zawodowymi w kontekście kształcenia dualnego na przykładzie Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Jana Pawła II w Radzyniu Podlaskim i Fabryki Narzędzi Chirurgicznych B. Braun Aesculap Chifa Sp. z o. o. Uczniowie szkoły kształcący się w zawodzie ślusarz, naukę zawodu odbywają w dwóch salach warsztatowych na terenie zakładu, wyposażonych w indywidualne stanowiska dla uczniów oraz niezbędne narzędzia i pomoce dydaktyczne. B. Braun jest producentem narzędzi medycznych bardzo wysokiej jakości. To jedna z wiodących na świecie firm medycznych zatrudniająca ponad 56 000 pracowników w 64 krajach. Na terenie Polski znajdują się zakłady produkcyjne w Nowym Tomyślu i Radzyniu Podlaskim. Fabryka w Radzyniu Podlaskim obecnie zatrudnia na stałe 235 pracowników, 52 stażystów i 65 uczniów w 3 klasach dualnego kształcenia zawodu ślusarz. Firma opłaca za nich świadczenia do ZUS-u, uczniowie otrzymują comiesięczną wypłatę a po ukończeniu szkoły mają zapewnione zatrudnienie.

- Wierność swojej pasji i tradycjom rodzinnym miarą sukcesu zawodowego na przykładzie „Ziołowego zakątka” prowadzonego przez Miroslawa Angielczyka, w jednym z najczystszych miejsc Polski, w Korycinach. Zioła to największe hobby i sposób na życie właściciela. Zbierał je od dziecka, zielarstwa uczył się od swojej babci. Studiując w Warszawie, zaopatrywał w zioła przywożone z domu stoliczne restauracje i sklepy. Po studiach wrócił do rodzinnych Korycin i założył własną działalność gospodarczą. Życie w Zakątku toczy się wokół tematyki zielarskiej. Kulтивowane są tutaj stare tradycje i obrzędy zielarskie, dużą wagę przykłada się także do nowoczesnego wykorzystania ziół - w kuchni i w medycynie. Znajduje się tu Podlaski Ogród Ziołowy, który otrzymał oficjalnie status ogrodu botanicznego. Na 15 hektarach uprawiane jest ponad 700 gatunków roślin, jest to największa w Polsce kolekcja roślin leczniczych i aromatycznych. Przy gospodarstwie funkcjonuje firma Dary Natury, produkująca mieszanki i herbatki, kawy, przyprawy, zaprawki do nalewek, zioła do kąpieli, surowce zielarskie, owoce suszone, ekologiczne nasiona na kiełki oraz oleje tłoczone na zimno. Właściciel swoją pasją dzieli się z innymi, od kilku lat prowadzi Ośrodek Edukacji Przyrodniczej „Ziołowy zakątek” rocznie odwiedza ok. 70 000 osób.

- W czasie spotkania odwiedziliśmy wiele ciekawych miejsc związanych z ginącymi zawodami. Okazało się, że wiele zawodów zanika z powodu braku następców i braku zainteresowania młodzieży danym zawodem, z drugiej strony, na oferowane usługi i produkty jest duży popyt, dotyczy to np. zawodu zegarmistrza, szewca, zduna, kaflarza, kaletnika, podkuwacza koni. Ze względu na konieczność zachowania umiejętności i znajomości zawodu, niezwykle ważne jest, aby odpowiednie organy władzy krajowej i samorządowej miały świadomość konieczności uruchamiania odpowiednich programów wspierających kształcenie i promocje ginących zawodów i tradycyjnego rzemiosła.

- Spotkania z rzemieślnikami utwierdziły mnie w przekonaniu, że warto jest realizować działania o tematyce związanej z ginącymi zawodami i promocję tradycyjnego rzemiosła. Osoby, z którymi spotkałem się to fachowcy i pasjonaci, pragnący podtrzymywać rodzinne tradycje. Nie mają oni problemu ze zbytem swoich towarów czy usług, największą bólą tych ludzi jest fakt, że brakuje młodych osób, którym mogliby i chcieliby przekazać swoją wiedzę.

- Gjące zawody są aktualnym problemem zarówno na Litwie, jak w Niemczech czy w Polsce. Dlatego myślę, że problemy poruszone podczas spotkań projektowych są bardzo ważne. W czasie realizacji projektu spotkaliśmy się z rzemieślnikami, są to w przeważającej mierze starsze osoby. Dlatego dopóki ci rzemieślnicy żyją i funkcjonują zawodowo ważne jest, aby swoje umiejętności rzemieślnicze przekazali dla młodego pokolenia. Uważam, że szkolenia w ginących zawodach są bardzo potrzebne.

IV INTERNATIONAL PROJECT MEETING

The main goals of the meeting (27.02-02.03.2019 in Roskosz) included getting familiar with the specificity of craftsmen's distribution and the functioning of different entities connected with disappearing professions and vocational training of the youth in Poland, introducing the meeting participants to the functioning of the European Centre of Education and Upbringing OHP (ECKiW OHP) in Roskosz, and the Village of Disappearing Professions located on the Centre's premises, meeting with local stakeholders of the project, exchanging views, ideas, and good practice, as well as presentation of prepared materials.

The project meeting started with a conference "Vocational training in the context of disappearing professions," in which following guests took part: Deputy Chief Commander of the Voluntary Labour Corps (OHP) Piotr Modzelewski, President of the City of Biała Podlaska Michał Litwiniuk, representatives of the Education Office in Lublin and the Biała Podlaska County Office, directors of professional vocational schools in Biała Podlaska and Radzyń Podlaski, representatives of the Craftsmen and Employers' Guild in Biała Podlaska, and participants of the project meeting from Poland, Lithuania and Germany.

The conference was opened by the director of ECKiW OHP, Karol Sudewicz, who welcomed all the gathered guests and introduced them to the subject of the meeting. President Michał Litwiniuk, presenting the vocational school system, underlined the need of its adaptation to the requirements of the labour market, drew attention to cooperation with local entrepreneurs, skilful communication with students and parents in the recruitment process, as well as the stressed important role of vocational counsellors in shaping of the positive image of vocational training. Afterwards, Deputy Chief Commander of the OHP, Piotr Modzelewski, underlined the need for vocational training, which has recently experienced a renascence. Voluntary Labour Corps play a crucial role in this process as a link between local government, employers, students, and parents. The changing labour market in Poland puts emphasis on the training of students in common professions, therefore, it is necessary to develop a model of vocational training which will prevent traditional occupations from sinking into oblivion. Małgorzata Kadłubowska, a representative of the Biała Podlaska County Office, presented the advantages of cooperation in vocational schools, which are subordinate to the County Office, with various employers. As a result of this cooperation, students can gain practical experience in their future workplaces. Head teachers from vocational schools in Biała Podlaska, Henryk Zacharuk, Ryszard Dotęga, and Maciej Czech, presented the training offer of their schools.

Grażyna Dzida, head teacher of the John Paul II Senior High Schools in Radzyń Podlaski, talked about the meaning of the employer in the vocational training, and about the advantages of dual training.

Later on, the analysis of the training system and the recognition of the acquired skills in disappearing professions was pictured, along with the analysis of the craftsmen and disappearing professions situation in Poland.

After the conference, there was a meeting of the project team consisting of all partnership organisations, during which the foregoing project activities were recapitulated, next tasks were planned, and current issues regarding project realisation were analysed.

The next day, participants of the meeting became acquainted with the school system in Poland on the example of the biggest senior high school in the Lublin Voivodeship – John Paul II Senior High Schools in Radzyń Podlaski. The school head teacher Grażyna Dzida took the meeting participants around the facility, providing an interesting and very detailed description of the school's functioning, and invited her guests to the school workshops of the auto mechanic and the metal worker, located on premises of the Surgical Tools Factory B. Braun in Radzyń. Whilst showing the group around the production facility and the workshops, director of the factory, Zdzisław Miś, pointed to the good cooperation with the school and the mutual benefits resulting from the vocational training of students on the facility's premises. Furthermore, the meeting participants visited a shoe repair shop, a watchmaker's workshop in Biała Podlaska, and the seat of the Craftsmen and Employers' Guild in Biała Podlaska. In the latter they could hear about the unionised craftsmen's activities and experiences from: Mirosław Sawczuk, Zenon Śledź and Waldemar Romaniuk, senior craftsmen, Anna Rudowska-Śledź, director of the Guild in Biała, and Maciej Czech, head teacher of crafts schools in Biała Podlaska. The culmination of the day was a visit and workshops in the studios of disappearing professions in the Community Cultural Centre (GOK) in Biała Podlaska – workshop of decorative art in Woroniec, and weaving workshop in Hrud.

Moreover, the meeting participants visited Janów Podlaski Stud, and met with community worker from Siemiatycze, Jerzy Korownicki, a passionate mason and smith who designed and built with his own fair hands the castle Kasztelik – the crown of Podlasie region. A yet another meeting, this time with Stanisław Fleks impressed all participants favourably. Mr Fleks is the owner of one of the last dynamically operating tileries in Siemiatycze, master of stove fitting and tile art. He passionately talked about the production of ceramic tiles, the high demand for these products and for the stove fitting services. The culmination of the stay was a meeting with a passionate herbalist, entrepreneur, and the owner of the company "Dary Natury" (Gifts of Nature), Mirosław Angielczyk. The company

run by Angielczyk is a leader on the market of herbs and other ecological products. Herbs are collected and packed by hand, there are also various types of herbal and pottery workshops, there is also the Podlasie Botanical and Herbal Garden with the largest collection of medicinal plants in Poland.

The international project meeting ended with an evaluation, during which issues concerning coordination and project management, the upcoming training of pupils and instructors from the partnership organisations in disappearing professions, as well as the last stage of the project realisation were discussed.

INSPIRATIONS FROM POLAND

- *The Village of Disappearing Professions, located on premises of the European Centre of Education and Upbringing OHP in Roskosz, which includes well-equipped workshops used for training in the professions disappearing from the job market: weaver, tile-stove setter, roofer/thatcher, carpenter/wheeler, smith, paver, saddler, baker, and confectioner. The Village buildings are maintained in the traditional rural architectural style, and were erected between 2014 and 2015 on the initiative of the Voluntary Labour Corps (OHP), within the project "Disappearing Professions – Idea of the Future," co-financed with the European Union subsidies within the European Social Fund. Currently, it is a place where young people from all over Poland can supplement their education with specialisations that become competitive and sought-after on the job market due to their uniqueness.*

The Village of Disappearing Professions is a facility in which traditional craft combines with modernity in the natural way. Each workshop has the necessary amenities suitable for the given profession, traditional and modern equipment. In nine workshops, 66 students can complete practical vocational training at the same time.

The trainings are based on the heritage of vanishing professions, but simultaneously, they show how to obtain the traditional effect by using modern technologies. This combination of tradition and modernity enables the effective use of historical elements in modern production – in confection, decorative art, jewellery, design and finishing of houses, or in cuisine. For people completing training in related professions such as locksmith, carpenter, mason/plasterer/filter and finishing works technician, cook, tailor, or roofer, the possibility to acquire skills including traditional processing methods of various materials specific to the given profession is very interesting and often sought-after on the market of widely understood services. Such skills are not only valued by employers, but also extremely useful in the context of running a business, or self-employment.

- Cooperation between vocational schools and universities on the example of one of the biggest senior high schools in the Lublin Voivodeship – John Paul II Senior High Schools in Radzyń Podlaski. A modern didactic and educational base provides students with very good learning conditions. Many forms are run under the auspices of universities, including the John Paul II Catholic University of Lublin, Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, and SGH Warsaw School of Economics. Cooperation with numerous employers ensures very good vocational preparation and being

competitive on the job market. John Paul II Senior High Schools graduates are well prepared to continue their education at universities, especially at technical universities.

- Cooperation between entrepreneurs and vocational schools in the context of dual training on the example of John Paul II Senior High Schools in Radzyń Podlaski and Surgical Tools Factory B. Braun Aesculap Chifa Sp. z o.o. (Ltd.) Students completing the training as locksmiths have the possibility to use two workshops on premises of the facility. The workshops are accounted in individual workplaces, necessary tools, and teaching aids. B. Braun is a producer of very high quality medical tools. It is one of the world's leading medical companies, employing 56,000 employees in 64 countries. In Poland, the company has its production facilities in Nowy Tomyśl and Radzyń Podlaski. The factory in Radzyń Podlaski currently employs 235 permanent employees, 52 trainees, and 65 students in three classes of dual locksmith training. The company pays for them social security contributions to the Social Insurance Institution (ZUS), students obtain monthly salary, and after graduation they are guaranteed to become permanent employees.

- Fidelity to one's passion and family traditions as a measure of professional success on the example of "Ziołowy zakątek" (Herbal corner) run by Mirosław Angielczyk, in one of the cleanest places in Poland, Koryciny. Herbs are one of the most absorbing hobbies, and a way of life for the owner. He has picked them up since he was a child, and his grandmother taught him herbalism. Whilst studying in Warsaw, he supplied restaurants and shops in the capital city with herbs he brought from home. After graduation, he came back to his home town Koryciny and started his own economic activity. Life in the Corner revolves around herbal matters. Old traditions and herbal rituals are cultivated here, modern use of herbs in the kitchen and in medicine is also of great importance. Moreover, Podlasie Herbal Garden is located here, and it was officially granted the status of a botanical garden. Over 700 species of plants are grown on the area of 15 hectares, therefore, it is the largest collection of medicinal and aromatic plants in Poland. At the farm, there is the Dary Natury (Gifts of Nature) company, which produces mixed herbs and herbal teas, coffees, spices, tincture essence, bath herbs, herbal raw materials, dried fruits, organic seeds for sprouts, and cold pressed oils. The owner shares his passion with others, he has run the Nature Education Centre for a few years. Annually, 70,000 visitors come to the Herbal Corner.

- Whilst sightseeing, we visited many interesting places related to disappearing professions. It turned out that many professions disappear due to the lack of followers or no interest amongst the youth, on the other hand, there is a high demand for the services and products offered, this is the case for, for instance, watchmakers, tile-stove setters, tilers, purse makers, and horseshoers. It is crucial to preserve the skills and the knowledge of those professionals, therefore, it is of utmost importance for the state and local government to be aware of the necessity to start relevant programmes supporting training in and the promotion of disappearing professions and traditional craft.

- Disappearing professions are a current problem not only in Lithuania, but also in Poland, and Germany. For this reason, I think that the issues discussed during the project meetings are very important. During the realisation of the project we met different craftsmen, they are usually elderly people. As long as the craftsmen are still alive and professionally active, it is of importance that they pass the artisanal skills down to the young generation. To my mind, trainings in disappearing professions are necessary.

- Disappearing professions are a current problem not only in Lithuania, but also in Poland, and Germany. For this reason, I think that the issues discussed during the project meetings are very important. During the realisation of the project we met different craftsmen, they are usually elderly people. As long as the craftsmen are still alive and professionally active, it is of importance that they pass the artisanal skills down to the young generation. To my mind, trainings in disappearing professions are necessary.

MIĘDZYNARODOWE SZKOLENIE W GINĄCYCH ZAWODACH

W dniach 31.03 – 13.04.2019 r. 51 uczestników projektu, w tym 45 podopiecznych kształcących się w szkołach zawodowych i 6 pracowników z organizacji partnerskich projektu: Landkreis Oberhavel, Wileńskiej Szkoły Technologii, Biznesu i Rolnictwa oraz ECKiW OHP w Roskoszy szkoliło się w ginących zawodach. Młodzież po przygotowaniu językowo-kulturowym, utworzeniu indywidualnych planów działania i ukończeniu kursu przedsiębiorczości w swoich krajach, przyjechała do ECKiW OHP aby na terenie wioski ginących zawodów w Roskoszy kształcić się w wybranym zawodzie ginącym: piekarz/cukiernik wyrobów tradycyjnych, tkacz, kowal i kołodziej.

Zajęcia prowadzone były przez wykwalifikowanych rzemieślników pracujących w ginących zawodach. Po części wprowadzającej i omówieniu zasad BHP realizowane były zajęcia praktyczne dobrane w oparciu o wypracowany podczas trwania projektu moduł szkoleniowy. Program szkoleń był bardzo różnorodny i intensywny, w sumie zrealizowano 96 godzin szkoleniowych. Młodzież poznala m.in. historię wybranego zawodu ginącego, zapoznała się z maszynami i narzędziami charakterystycznymi dla wyposażenia poszczególnych warsztatów. Młodzi tkacze uczyli się zakładać osnowy i tkąć na krosnach, kołodzieje wykonywali elementy kół drewnianych oraz wyroby z drewna codziennego użytku, piekarze i cukiernicy ręcznie wyrabiali i formowali ciasto, uczyli się przygotowywać zakwas chlebowy, rozpalać tradycyjny piec chlebowy, w którym wypiekali różnego rodzaju chleby i bułeczki a kowale ręcznie wykuwali różnego rodzaju wyroby artystyczne, podkowy, poznali także zasady podkuwania koni.

Wieczorami młodzież spędzała czas na zajęciach integracyjnych, rekreacyjno-sportowych i międzykulturowych. W czasie wolnym od zajęć uczestnicy zwiedzili stadninę koni w Janowie Podlaskim, Łazienki, Stare Miasto i Centrum Nauki Kopernik w Warszawie.

Uczestnicy nabyli podstawy teorii oraz wiele umiejętności praktycznych w ginących zawodach, które wraz z wytworzonymi przez siebie produktami mogli zaprezentować, opowiadając o zdobytym doświadczeniu podczas „Dnia Otwartego wioski ginących zawodów”. Szkolenie zakończyło się pozytywnie złożonym egzaminem sprawdzającym przed Komisją egzaminacyjną z Cechu Rzemieślników i Przedsiębiorców w Białej Podlaskiej. Podczas oficjalnego podsumowania szkolenia młodzież odebrała z rąk Dyrektora ECKiW OHP certyfikaty poświadczające udział w szkoleniu oraz zaświadczenie o ukończeniu szkolenia. Ostatniego dnia pobytu dokonano ewaluacji końcowej, podczas której młodzież entuzjastycznie wypowiadała się o swoim udziale w projekcie, organizacji i prowadzeniu zajęć a także deklarowała chęć udziału w podobnych działańach w przyszłości.

Uczestnicy szkolenia nabyli dodatkowe kompetencje w zawodzie ginącym, doświadczenie i motywację do pracy, współpracy w międzynarodowym środowisku i budowaniu dialogu międzykulturowego oraz wzmacnili swoje umiejętności językowe i kulturowe co sprawiło, że stali się bardziej interesujący dla potencjalnych pracodawców.

INTERNATIONAL TRAINING IN DISAPPEARING PROFESSIONS

From 31st March to 13th April 2019, 51 training participants, including 45 students learning in vocational schools and 6 employees from partnership organisations: the Oberhavel County (Landkreis Oberhavel), Vilnius School of Technologies, Business and Agriculture, and European Centre of Education and Upbringing OHP (ECKiW OHP) in Roskosz were trained in disappearing professions. After linguistic and cultural preparation, creation of individual action plans, and completion of entrepreneurship courses in their countries, young people came to ECKiW OHP to be trained in the chosen disappearing professions in Roskosz: baker/confectioner of traditional products, weaver, smith, and wheeler.

The training was conducted by qualified craftsmen working in the disappearing professions. After the introduction and discussing the WHS, practical classes were realised on the basis of the training module which was developed during the project. The programme of the training was very diversified and intensive, overall 96 training hours were realised. The youth became acquainted with, among others, history of the chosen disappearing profession, machines and tools used in a specific workshop. Young weavers learnt how to put a warp, and to weave using a loom. Wheelers produced elements of wooden wheels as well as everyday objects out of wood. Bakers and confectioners formed and kneaded the dough by hand, learnt to make a bread levain, and to light up a traditional bread oven, in which they baked various kinds of bread and rolls. Smiths forged different types of artistic goods, horseshoes, and became acquainted with the rules of horseshoeing.

In the evening, the young took part in integration, recreational, sporting, and intercultural events. In their free time, participants managed to visit Janów Podlaski Stud, as well as the Baths Park, the Old Town, and Copernicus Science Centre in Warsaw.

Participants gained not only theoretical but also practical knowledge of the disappearing professions, which they could present during "The Open Day of the Village of Disappearing Professions" along with their produced wares. The training ended with passing an exam before the examination board from the Craftsmen and Employers' Guild in Biała Podlaska. During an official conclusion of the training, the youth received certificates from the ECKiW OHP director which confirmed their participation in the training, and certificates of completion of the training. The last day of the stay, a final evaluation was made, during which the young people enthusiastically talked about their participation in the project, about organisation and the training, and declared their willingness to participate in similar activities in the future.

Participants acquired additional competences in the chosen disappearing profession, experience, and motivation to work, cooperation in an international environment and to building the intercultural dialogue, as well as strengthened their language and cultural skills, which made them more attractive to potential employers.

- To było bardzo ciekawe doświadczenie, wiele się nauczyłem i dowiezłem o kowalstwie, nabyłem nowe umiejętności w pracy z metalem. Praca w kuźni bardzo mi się podobała, chociaż nie było lekko. Mieliśmy wspaniałego instruktora, z którym świetnie się rozumieliśmy pomimo bariery językowej, bardzo dużo się od niego dowiezłem. Chcę kontynuować ten zawód w przyszłości.

- Na początku było mi bardzo ciężko zrozumieć i nauczyć się osnuowania, korygowania błędów podczas tkania, później nauczyłem się tego robić. Instruktor zawsze starał się mi pomóc, uprawiałam się w pracy i zajęcie to bardzo mi się spodobało. Mam nadzieję, że będę miała okazję rozwijania swoich umiejętności i tkania pięknych rzeczy na krośnie. Niezwykle ciekawa i ubogacająca była wspólna nauka i integracja z młodymi osobami z innych krajów.

- Uczę się w szkole zawodu stolarza, na praktykach uczymy się zawodu głównie na bazie płyt wiórowych, tutaj pracowalem w drewnie, mogłem użyć swojej wyobraźni, by z kawałka drewna tworzyć różne praktyczne i dekoracyjne rzeczy. Bardzo podobała mi się nauka przygotowywania poszczególnych elementów koła drewnianego i ich łączenia, jest to bardzo precyzyjna praca, wymagająca dużej wiedzy.

- Bardzo cieszę się ze wszystkich przepisów na różne tradycyjne chleby, które zebralam w trakcie szkolenia. Nauczyłem się tu wypieku tradycyjnych chlebów, bułek i ciast. Chleby i bułki pieczone w piecu chlebowym są przepyszne. Z pewnością wykorzystam zdobyte umiejętności w swojej przyszłej pracy zawodowej.

- It was a very interesting experience, I learnt a lot about smithery, I also gained new skills in the work with metal. The work in the smithy was fantastic, although it was not a piece of cake. We worked with a great instructor with whom we understood one another very well despite the language barrier, I learnt many things from him. I would like to continue practising this profession in the future.

- At the beginning it was really hard for me to understand and learn how to put a warp, to correct my mistakes during weaving, but later on I learnt how to do this. The instructor was always very helpful, and once I knew how to do certain things, I really liked it. I hope that I will have the possibility to develop my skills, and to weave some beautiful things on a loom. The process of learning, and integration with young people from different countries were very interesting and enriching.

- I'm very happy about all the recipes for various types of bread I managed to gather during the training. I learnt how to bake traditional bread, rolls, and cakes. Bread and rolls baked in a bread oven are delicious. I will surely use the acquired skills in my future professional work.

- At school I learn to be a carpenter, but during the practice we only work with chipboard, and here I could work with real wood, use my imagination to create various applied and decorative things out of a piece of wood. I really enjoyed the process of creation of specific elements of the wooden wheel, and the process of combining them as well. It is a very precise job, and it requires a lot of knowledge.

KOWAL

Projekt „Ginące zawody na europejskim rynku pracy”

Program Erasmus +

Akcja 2. Partnerstwa strategiczne na rzecz kształcenia i szkoleń zawodowych

Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk

Realizacja projektu: 01.10.2017 r. – 30.09.2019 r.

Międzynarodowe szkolenia w ginących zawodach: 31.03 – 13.04.2019 r.,
ECKiW OHP w Roskoszy

Project „Disappearing professions on the European job market”

Programme Erasmus +

Action 2. Strategic Partnerships for Vocational Education and Training

Cooperation for innovation and the exchange of good practices

Project realization: 01.10.2017 – 30.09.2019

International training in disappearing professions: 31.03 – 13.04.2019,
ECKiW OHP in Roskosz, Poland

Organizacje partnerskie/Partner Organizations:

POLSKA/POLAND

Europejskie Centrum Kształcenia
i Wychowania OHP w Roskoszy
Roskosz 23, 21-500 Biała Podlaska
www.eckiw-roskosz.ohp.pl

LITWA/LITHUANIA

Vilniaus technologijų, verslo ir žemės
Ūkio mokykla
Parko g. 2, Baltosios Vokės km., LT-14147
www.vtvzum.lt

NIEMCY/ GERMANY

Landkreis Oberhavel
Adolf-Dechert-Straße 1, 16515
Oranienburg
www.oberhavel.de

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+. Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej.
Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.
PUBLIKACJA BEZPŁATNA

Publication financed with funds from the European Commission under the Erasmus+. This publication has been realized with the financial support of the European Commission.
This publication reflects the views only of the authors and the European Commission and the National Agency for Erasmus+ no responsibility for the information contained therein.

FREE PUBLICATION